

Pitkäperjantai

Ristin Herra

Pitkäperjantai on sysipimeän surun päivä. Ihmisen Poika ja Jumalan Poika teloitetaan häpeällisellä ja tuskallisella tavalla: Hänet nautitaan kitumaan ja kuolemaan ristinpuussa. Koko luomakunnan tunteman murheen takia jätetään jumalanpalveluskäyttilät sytyttämättä, urut ja kirkonkellot vaikenivat, alttari ja saarnatuoli verhotaan mustiin, seurakunta asettuu kasvotusten röyhkeän ja kauhua kylvävän Pahuuden kanssa. Ristille lyötynä, kuolinhien, veren ja raatelun keskellä Herra Jeesus käy lopulliseen taisteluun Pimeyden Ruhinasta vastaan. Hän yllättää sen suunnalta, joka tyhjentää pahan voiman, sulkee sen helvetiin ja repäisee kaikille tien auki armoistumelle, Jumalan, Hänen Isänsä sydämelle.

Abraham vaeltaa kolme päivää Morian maahan, kohti Siionin vuorta, missä hänen tulee Jumalan antaman käskyn mukaisesti uhrata Lupauksen lapsi, esikoispoikansa Iisak. Sille paikalle - näin uskotaan - rakensi Salomo Jerusalemin temppelin. Vain tulesta koetellut ymmärtävät, ettei Jumala näin Abrahamia käskiessään ole kateellinen, verenhimoinen julmuri, joka pitäisi Abrahamin ja Iisakin välille syntyneitä kiintymystä ensimmäisen käskyn ja siten Jumalan itseensä kohdistettavan rakkauden kilpailijana. Iisakin uhraaminen on väistämätön seuraus Jumalan valinnasta. Se panee valitun eli Abrahamin ja sittemmin koko Israelin kansan uskon koetukselle: tunnustaako valittu Herran Sebaotin sellaiseksi Jumalaksi, mitä Hän itse sanoo olevansa. Iisakin uhraaminen on kuva myös siitä, miten Jumala itse toimii, ja millainen Jumala Hän pohjimmitaan on. Tämä suuri salaisuus avautuu meille ristiltä (1. Moos. 22:1-19).

Egyptin lihapatojen hemmottelema kansa nyrpistelee nenäänsä karun autiomaan tarjoamalle ravinnolle ja räyhää autiomaavaelluksen vaivoja. Tässä tilanteessa Herra Sebaot lähettää kansan sekaan käärmeitä, sillä seudulla vieläkin tavattavia tulenkarvaisia ja hyvin myrkyllisiä. Koettelemus herättää kansan katumukseen. Mooses kohottaa Jumalan ohjeen mukaisesti tangon päähän pronssikäärmeen. Kaikki, jotka katsovat siihen, pelastuvat. Käärmepepatsaaseen katsoja uskoo Jumalan sanan ja luottaa siihen. Hänen sanassaan on voima, joka pelastaa siihen turvautuvan (1. Moos. 21:4-9).

Herra Jeesus Kristus huutaa ristiltä kovalla äänellä Psalmin 22 alkujakeen: ”Jumalani, Jumalani miksi minut hylkäsit?” Sitä ennen hän on koonnut itseensä kaiken maailman synnin ja kohtaa nyt sen takia Jumalan hirmuisimman vihan. Herra Jeesus on syvimmällä helvetin pohjalla ja huutaa sieltä suurimmalle syntiselle kuuluvan epätoivon ja lopullisesti hylätyksi tulleen tuomion parkaisun.

Juuri ennen kuolemaansa, kuumeen ja Jumalan vihan tulenkarvaiseksi paahtamana Herra Jeesus Kristus huutaa uudelleen kovalla äänellä syvimmän helvetin syvimmästä kuilusta: ”Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni.” Sieltä Hän, Jumalan rakkauden uhrin kuljija, jättäytyy Isänsä käsiin, jonka Hän tuntee itsensä lopullisesti hylänneen. Hän Vanhurskas, josta tulee jumalaton, Hän Synnitön, josta tulee suurin syntinen, Hän Elämä, josta tulee kuollut, käärmeenmuotoinen, ristille ripustettu. Viattomasta tulee kirottu. Tällaisena Kristus jättäytyy Isänsä käsiin.

Juuri silloin repeää temppelin esirippu ylhäältä alas asti kahtia. Jumalan vihan alla punaiseksi paahtunut, veren ja kuolinhien peittämä onkin Valittu, Jumalan uusi armoistuin, liitonarkku. Jumala on Hänessä imenyt itseensä synnin, kuoleman ja helvetin ja vapauttaa siksi vihansa alla elävät vieraat kansat ja oman kansansa. Tie Jumalan, Isän sydämelle on Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa kaikille avattu.

Riemuitkaamme evankelista Johanneksen tallentamin sanoin (3:14-16): ”Niin kuin Mooses autiomaassa nosti käärmeen korkealle, niin on myös Ihmisen Poika korotettava, jotta jokainen, joka uskoo häneen, saisi iankaikkisen elämän. Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.”

Päivän raamatunluku:

Ps. 22:7-12(-14),15-20

Jes. 53, Hepr. 5:7-9, Luuk. 23:33-46(/-56) /

1. Moos. 22:1-13, Ps. 69:2-10, Matt. 27:33-54(-66), Joh. 19:16-30(-42)

Virsirukous:

Sinua, Jeesus, piinattiin, alttiiksi itses annoit, ja piikkikruunuin kruunattiin, syntimme kuorman kannoilla. On ruumis piesty, runneltu ja pääsi pyhä pilkattu, haavoista verta vuoti.

Oi salaisuutta suurinta: Jumala puolestamme ristillä antaa uhrinsa ja kuolee kuolemamme. Käy kuolematon kuolemaan, elämä astuu tuonelaan. Oi aivoituksen syvyys!

62: 1, 5